

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Střední průmyslová škola strojnická Vsetín
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0483
Autor	Ing. Romana Rodková
Název šablony	III/2
Název DUMu	11.13 Typy řezů a průřezů - kreslení
Tematická oblast	Technické kreslení
Předmět	TEK
Druh učebního materiálu	<i>metodika, cvičení</i>
Anotace	Rozdělení řezů a průřezů, jejich zobrazování a označování. Procvičení kreslení řezů a průřezů.
Vybavení, pomůcky	Projektor
Ověřeno ve výuce dne, třída	

Výukové cíle

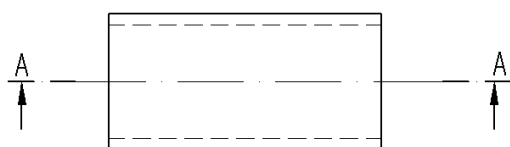
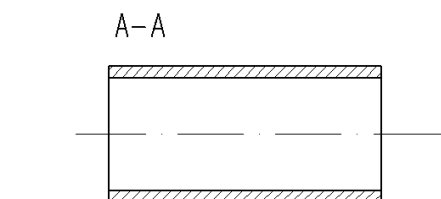
- využití jednotlivých typů řezů a průřezů na strojírenských výkresech
- samostatná tvorba řezů a průřezů dle zadání

Klíčová slova

- řez,
- průřez

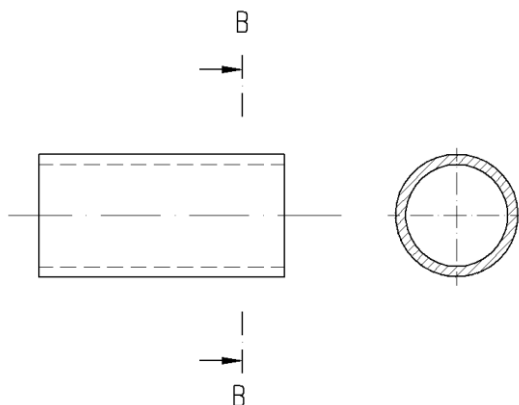
Typy řezů:

- 1) podélný řez – je rovnoběžný s osou součásti,
  - a) v podélném řezu nekreslíme některé součásti,
    - i) výrobky z profilů,
    - ii) výrobky z plechů,
    - iii) žebra, ramena kol, různé výztuhy,...

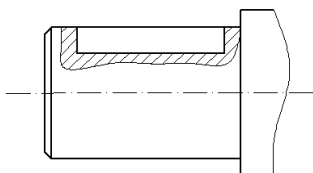
trubka – podélný řez – rovina řezu leží přímo
v ose rotace součásti

- 2) příčný řez – řezná rovina je kolmá na osu součásti,

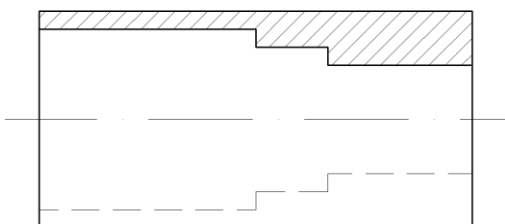
trubka – příčný řez – rovina řezu leží kolmo na
osu rotace součásti

- 3) místní řez,

použijeme u prvků, které nejsou v klasickém
pohledu zřetelné (zobrazili bychom ho jako
neviditelný)

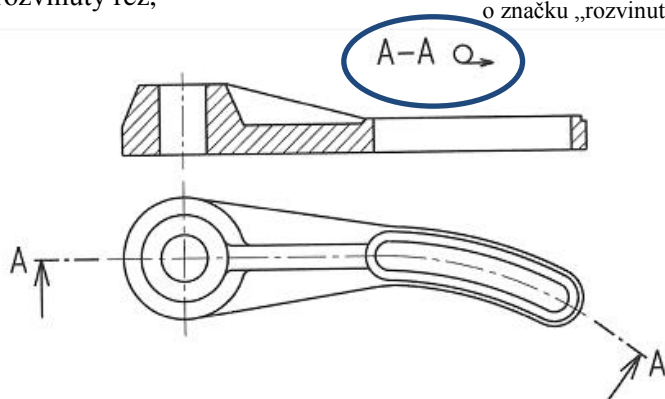
- 4) poloviční řez,

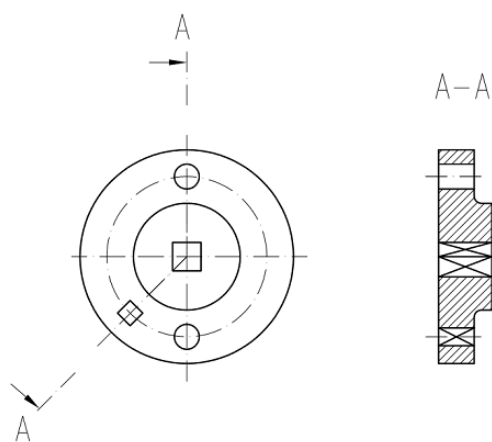
použijeme u souměrných součástí (nejčastěji
rotačních), tak že jednu polovinu (libovolnou)
nakreslíme v řezu a druhou v pohledu

5) rozvinutý řez,

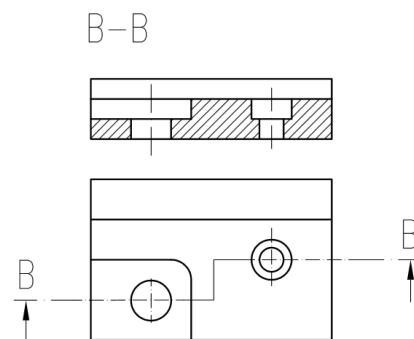
označení řezu doplněné
o značku „rozvinutí“

6) řez více rovinami.

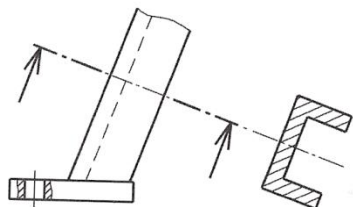
Řez dvěma rovinami, které svírají jiný než pravý úhel

Řez třemi rovinami, které svírají navzájem pravý úhel.

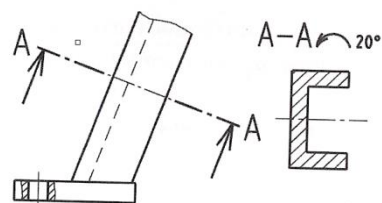
Typy průřezů

1) sdružený vynesení

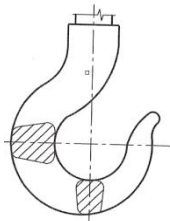
Máme-li na výkrese dostatek místa.
Zachováme pravidla promítání. Průřez
vyneseme a s původním pohledem spojíme
tenkou souvislou čerchovanou čarou.

2) pootočený vynesení

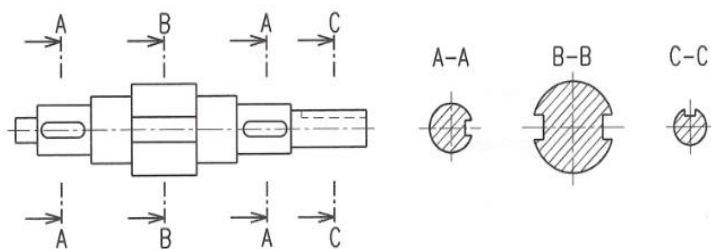
V případě nedostatku místa na výkrese je možné
vynést průřez a pootočit. Pootočený průřez
musíme označit a přidat i značku pootočení a úhel
pootočení.

3) vkreslený a sklopený

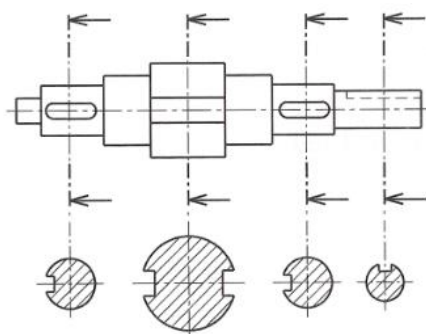
Pokud nedojde ke snížení přehlednosti,
je možné znázornit průřez součásti
přímo do nakresleného pohledu.

4) sled průřezů

Využijeme tam, kde potřebujeme znázornit nejružnější
drážky a jiné tvarové prvky, případně pokud se průřez
součásti spojitě mění. Pokud ho umístíme dle pravidel
promítání i v opačném případě je třeba řádně označit.

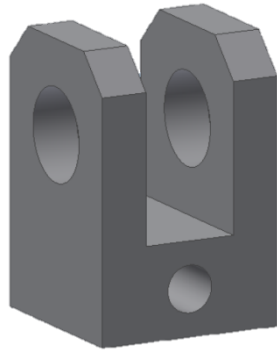
5) vynesené průřezy

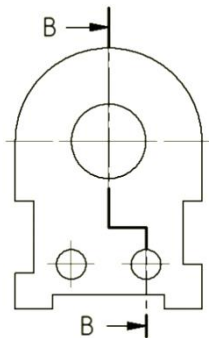
Vynesené průřezy se spojují se základním
pohledem tenkou čerchovanou čarou a označují
se pouze rovina a směr průřezu.

Otázky

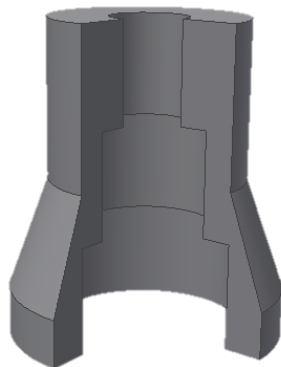
1. Součástku zobrazenou pomocí 3D zobrazení nakreslete pomocí pravoúhlého promítání. Pro zobrazení průchozích otvorů použijte některý z možných řezů nebo průřezů. Rozměry volte libovolně.

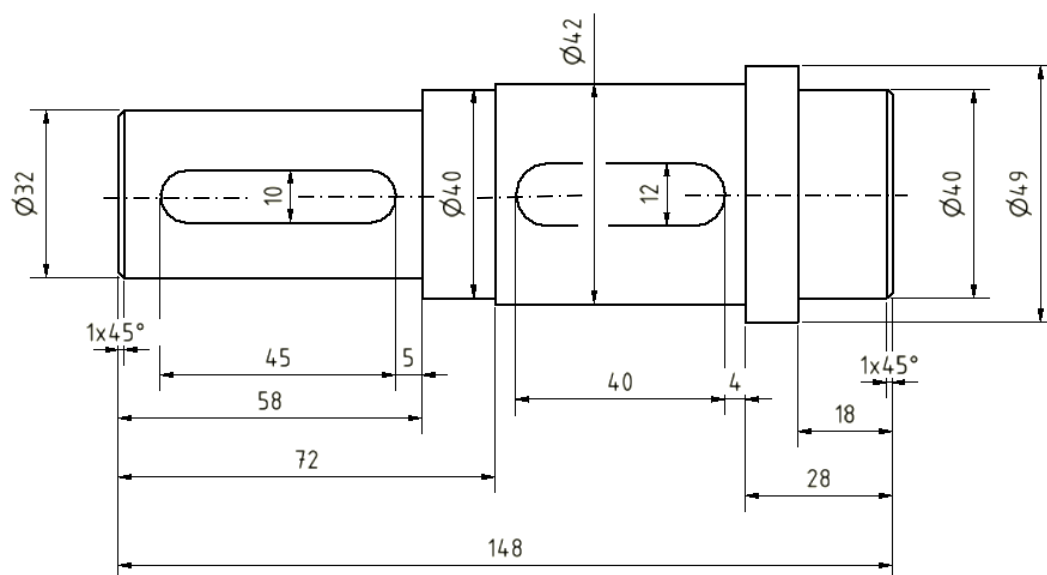
2. Nakreslete řez součásti zadanou rovinou.

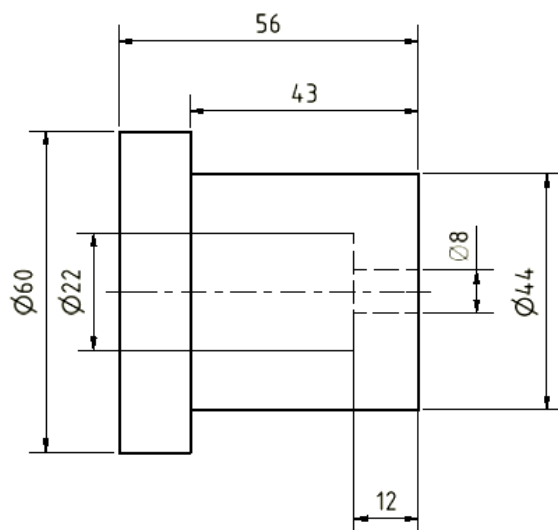
3. Nakreslete poloviční řez součásti zobrazené ve 3D. Rozměry libovolné.

4. Nakreslete vysunuté průřezy zadané hřídele. Hloubku drážky pro pera volte jednotně 5mm.

5. Navrhňte změnu zobrazení zadané součásti a nakreslete ji. (Pozn. k neviditelným hranám nekótujeme.)

Literatura, použité zdroje textu a obrázků

- KLETEČKA, Jaroslav; FOŘT Petr. *Technické kreslení*. BRNO : CP Books, a.s., 2005. ISBN 80-251-0498-2.